AYRIQSHA JAĞDAYLARDAN QORĞAW HÀM PUQARALIQ QORĞAW AYLIĞI

S. Tleubergenov

QR FVB bo'linma inspektori kapitan.

https://doi.org/10.5281/zenodo.15276799

Annotaciya. *Bul maqalada 2025-jıldıń 15-martınan 15-apreline shekem Qaraqalpaqstan Respublikası aymaǵında ótkeriletuǵın "Ayrıqsha jaǵdaylardan qorǵaw hám Puqaralıq qorǵaw aylıǵı" sheńberinde ámelge asırılatuǵın ilajlar jarıtılǵan. Onda xalıqtıń ayrıqsha jaǵdaylarǵa tayarlıǵın arttırıw, qáwipsizlik qaǵıydalarına ámel etiw, mákeme hám shólkemlerde órt hám gaz qáwipsizligin támiyinlew boyınsha usınıslar keltirilgen. Sonday-aq, sel-suw tasqınları, gaz shıǵıp ketiwi, nasaz ısıtıw úskenelerinen kelip shıǵatuǵın qáwip-qáterlerdiń aldın alıw boyınsha puqaralardıń xabardarlıǵın arttırıw tiykarǵı maqset etip belgilengen. Aylıq sheńberinde oqıw shınıǵıwları hám úgit-násiyat jumısları alıp barılıwı rejelestirilgen.*

Gilt sózler: *Ayrıqsha jagdaylar, puqaralıq qorgaw, qáwipsizlik qaǵıydaları, órt qáwipsizligi, gaz úskeneleri, sel-suw tasqını, oqiw shinigiwları, profilaktika, hawa rayı qáwpi, qáwipsizlik ilajı.*

МЕСЯЦ ЗАЩИТЫ ОТ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ И ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ

Аннотация. *В статье рассматриваются мероприятия, реализуемые в рамках «Месячника по чрезвычайным ситуациям и гражданской обороне», проводимого в Республике Каракалпакстан с 15 марта по 15 апреля 2025 года. Содержатся рекомендации по повышению готовности населения к чрезвычайным ситуациям, соблюдению правил безопасности, обеспечению пожарной и газовой безопасности в учреждениях и организациях. Основной целью также является повышение осведомленности граждан о предотвращении опасностей, возникающих в результате наводнений, утечек газа и неисправного отопительного оборудования. На месяц запланированы обучающие сессии и рекламные мероприятия.*

Ключевые слова: *Чрезвычайные ситуации, гражданская оборона, правила безопасности, пожарная безопасность, газовое оборудование, наводнения, обучение, профилактика, опасные погодные явления, меры безопасности.*

EMERGENCY SITUATIONS PROTECTION AND CIVIL DEFENSE MONTH

Abstract. *This article covers the measures to be implemented within the framework of the "Month of Emergency Situations and Civil Protection" held in the Republic of Karakalpakstan from March 15 to April 15, 2025. It provides recommendations on increasing the population's*

preparedness for emergencies, compliance with safety rules, and ensuring fire and gas safety in institutions and organizations. The main goal is also to raise citizens' awareness of the dangers arising from floods, gas leaks, and faulty heating equipment. It is planned to conduct training and advocacy activities within the framework of the month.

Keywords: *Emergency situations, civil protection, safety rules, fire safety, gas equipment, floods, training, prevention, weather hazards, safety measures.*

Qaraqalpaqstan Respublikası Ministrler Keńesi baslıǵı–Puqaralıq qorǵaw baslıǵınıń 2025-jıl 3-mart kungi Ayrıqsha jaǵdaylardıń aldın alıw hàm olardı saplastırıw boyınsha hukumet komissiyasi jiynalısınıń tiyisli bayanlamasına tiykar usı jıldıń 15-mart kuninen 15-aprel kuni aralıǵında "Ayrıqsha jaǵdaylardan qorǵaw hàm Puqaralıq qorǵaw aylıǵı" òtkeriliwi belgilengen.

Bàhàr màwsimi baslanıp hawa rayı keskin jılıp baratırǵan bolsada puqaralar turaq jaylarında, mekeme hàm shòlkemlerde issılıqqa bolǵan talap elege shekem bar. Sonlıqtan ısıtıw qazanların saz islep turǵanlıǵına jàne bir marte kòzden òtkerip qoywıńızdı. Sondayaq jawın shashın nàtiyjesinde sel-suw hàm tasqınlardıńaldın alıw hàm puqaralardıń tuwrı hàreket qiliwların uyretiw eń basli maqsetimiz bolip sanaladı.

Bunday kewilsiz hàdiyselerdıń aldın aliw maqsetindemekeme hàm karxana, shòlkemler hàm màhallelerde arnawlı taktik oqıw shınıǵıw òtkerip barıw hàm puqaralarǵa keń turde tusintirip barıw ilàjlerin alıp barıw eń baslı wazıypa bolip sanaladı. Gaz uskenelerinen hàm isitıw aspaplarınanpaydalanıwda kelip shıǵıwı mumkin bolǵan ayrıqsha jaǵdaylardıń aldın alıw maqsetinde, òrt qàwipsizligi hàmqàwipsizlik talaplarina àmel qılıwińızdı soraymız.

- Qolbola, nasaz gaz hàm elektr ısıtıw uskenelerinenpaydalanmań;
- Tutınıwǵa jaramsız azıq-awqat ònimlerin satıwdan hàmtutınıwdan saqlanıń;
- Kishi kólemli kemelerden paydalanıwda qáwipsizlik qaǵıydalarına ámel etiw, basqarıw huquqına iye xujjetlersiz, belgilengen tàrtipte dizimnen òtpegen, mas halda, qawipsizlik uskenelerisiz kishi kólemli kemelerden paydalanbań
- Ornatılǵan ısıtıw sistemaların tungi waqıtları qadaǵalawsız qaldırmań;
- Asxanada ornatılǵan tabiyiy gazde islewshi gaz plitalardan xanalardı ısıtıw maqsetinde paydalanmań;
- Isıtıw uskeneleri janında janıwshı buyımlardı saqlamań;
- Gaz uskenelerin jalǵaw tàrtibine àmel etiń hàm olardı rezina shlangler arqalı jalǵanıwına jol qoymań;

- Xanada gaz iysin sezseńiz jarıtıw shıraqların hàm ushqın shıǵarıwshı buyımlardan paydalanbań, xananı tezdesamallatıń hamde101 yamasa 104 nomerlerine xabar beriń.

Joqarıdaǵı usınıslarǵa àmel qılıw arqalı òzińiz hàm jaqınlarıńızdı hàmde turaq jaylarıńızdı kewilsiz hàdiyselerden saqlaǵan bolasız.

Hurmetli rayonımız turǵınları hàm miymanları “Ayrıqsha jaǵdaylardan qorǵaw hàm Puqaralıq qorǵaw aylıǵı” ilàjine bàrsheńizdi belsendi qatnasıwıńızǵa shaqırıp qalamız.